

کتاب الغزوات

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ
وَعَلَى مَنْ تَرْضَى مِنْ خَلْقِكَ إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ

پروژه تحقیقاتی

Seyed Hossein Ebadi

Curriculum Planning, Ph.D

Islamic azad University
Isfahan (khorasgan) Branch

دکتر سید حسین عبادی

ترم بهمن ۱۴۰۲

(دکتر
عبادی)

پروژه تحقیقاتی

کد درس: ۱۴۴

دروس پیش نیاز: مقدمات روش تحقیق کمی و کیفی (۱۲۲)، تدوین و نگارش متون و گزارش های علمی (۱۳۴)	نظری	پایه	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: پروژه تحقیقاتی عنوان درس به انگلیسی: Research Project
	عملی				
	نظری ★	اصلي		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی هملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف درس:

- آشنا ساختن دانشجویان با اجرای پروژه ها و تنظیم گزارش تحقیقاتی در زمینه علوم تربیتی

سرفصل ها:

- ضرورت انجام یک پروژه تحقیقاتی
- آشنایی با مسائل مبتلابه در رشته علوم تربیتی
- آشنایی با مسائل تربیتی استان
- تحلیل مسائل و معضلات آموزشگاه و تلاش برای ارائه راه حل برای آن ها
- مطالعه و بررسی تحقیقات انجام شده در مورد مسائل آموزشی
- هدایت دانشجو برای تهیه و تنظیم یک طرح تحقیقاتی
- انتخاب موضوع و ارائه طرح تحقیق به وسیله دانشجو
- دریافت گزارش پیشرفت کار دانشجویان و ارزشیابی آن ها
- تبادل افکار بین دانشجویان و رسیدن به راه حل در مورد مسائل مبتلابه در حین تحصیل

دکتر
عبادی

پروژه تحقیقاتی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
★				

منابع اصلی:

آقازاده، احمد (۱۳۸۴). مسائل آموزش و پرورش ایران. تهران: سمت

۱- منظور مسائل آموزشی است که دانشجو برای انجام کارورزی در آن فعالیت می نماید.

۱۲۶

منابع دیگر:

- پژوهش‌های انجام شده در مورد مسائل آموزش و پرورش در سطح ملی و منطقه‌ای
- رساله‌ها و پایان‌نامه‌های مربوط به مسائل آموزش و پرورش
- مقالات مرتبط با مسائل و مشکلات آموزش و پرورش

دکتر
عبادی

انجام یک پروژه تحقیقاتی

1. تحقیق راهی برای کشف حقیقت
2. فرایند منظم به منظور جستجو و کشف حقیقت
3. تحقیق فرایندی است برنامه ریزی شده، هوشیارانه، نظام مند یا systematic و قابل اعتماد برای یافتن حقایق یا فهم عمیق مسایل.
4. به کنه مطلب رسیدن و واقعیت چیزی را به دست آوردن
5. عملی منظم، منطقی، و دقیق برای به دست آوردن حقایق و دانش نو، و ارتباط آن با کل زندگی
6. عملی منظم و دقیق برای حل مسایل و درک روابط بین متغیرها

انجام یک پروژه تحقیقاتی

اولین گام در انجام یک پروژه تحقیقاتی برخورد با موقعیت مساله برانگیز است. پژوهش برای پاسخ دادن به یک (یا چند) پرسش آغاز می شود. در پرسش آغازی، شناخت مرز مهم است. نتیجه اعمال روش پژوهش: ایجاد زبان مشترک
تعریف روش:

مجموعه اسلوب ها و راه هایی است که وصول به حقیقت را آسان می نماید. مراحلی است که برای جمع آوری اطلاعات و کیفیت بررسی آنها جهت وصول به یک حقیقت انتخاب می شود.
انواع روش:

علمی: با استفاده از وسایل و ابزارهای لازم - که موجب سرعت بخشیدن در رسیدن به هدف می گردد.

غیر علمی: راه مبهم، عدم قطعیت و منطق، هدف کلی و عام - که نتیجه آن ضعف فکری است.

مسأله در پروژه تحقیقاتی

منظور از روش در انجام یک پروژه تحقیقاتی، ارائه مهارت‌ها و تجربه‌هایی است که دستیابی به هدف را آسان‌تر و عملی‌تر می‌سازد و با صرف وقت کمتر، نتایج بیشتری به دست می‌آید

نقطه آغازین در انجام هرگونه پژوهش یا تحقیق، مسأله‌یابی است.

مسأله یا مشکل پدیده‌ای است غیرعادی، که در روند کار سیستم وجود دارد و چون اخلاص و بی‌نظمی ایجاد می‌کند سبب افت یا کاهش کمی و کیفی جریان کارها و بازده سیستم می‌گردد.
مسأله یا مشکل عبارت است از شکاف بین وضعیت موجود و آنچه باید باشد.

چگونگی انتخاب یک مساله برای انجام یک پروژه تحقیقاتی

آغاز یک تحقیق با احساس وجود یک مشکل همراه است. در این مرحله احساس باید به صورت یک پرسش در آید و بیان شود.

این پرسش از مسائل روزمره تا مباحث و فرضیات پیچیده علمی را دربرمی گیرد، مهم آن است که به شیوه ای علمی و صحیح بیان شود.

عبارت است از یک جمله استفهامی که رابطه موجود بین دو یا چند متغیر را مورد بررسی قرار می دهد و پاسخ این پرسش چیزی است که در تحقیق مورد جستجو است.

شناخت مساله پژوهش برای انجام یک پروژه تحقیقاتی

درک و شناختی که به مساله پژوهش می انجامد ، معمولاً بیش از هر عامل دیگری ارزش نهایی پژوهش را تعیین می کند ، به این دلیل باید وقت زیادی را صرف انتخاب مساله ای کنید که می خواهید در بررسی های مربوط به پایان نامه درباره آن تحقیق نمایید. از آنجا که برای انجام دادن کار پژوهشی باید به مطالعه و بررسی گسترده پردازید گنجینه فراوانی از دانش را فراهم خواهید آورد، بنابراین معقول است که پژوهش را در زمینه ای انجام دهید که مستقیماً به اهداف حرفه ای شما مربوط باشد.

شناخت مساله پژوهش از ۴ منبع میسر است: ۱: مطالعه پیشینه پژوهش (این کاملاً مقبول است که فرایند مشخص ساختن مساله پژوهش را بر اساس علایق و اهداف شخصی خود آغاز کنید ، اما باید به مطالعه گسترده درباره پیشینه پژوهشی مربوطه نیز پردازید. در این فرایند طرح سوالاتی نظیر اینکه آیا قبلاً در این زمینه پژوهش صورت گرفته و اینکه دست آوردهای آن چه بوده است ؟ چه نکته جدیدی را می توان به معلومات پیشین افزود؟ آیا روش های مورد نظر من نسبت به روشهایی که پژوهشگران دیگر استفاده کرده اند بدتر است یا بهتر؟

آیا مساله پژوهشی من مهم است یا مسایل عاجلتری وجود دارد که باید به آنها پرداخت ؟
۲: انجام دادن پژوهش مبتنی بر نظریه ۳: تکرار و گسترش پژوهش های پیشین ۴: کار در طرح های تحقیق گروهی

علم: (منابع شناخت)

حیطه شناختی علوم طبیعی و مادی

✓ این حیطه شامل معلومات و معارفی می‌شود که به هر نحو درباره طبیعت و موضوعات طبیعی که دارای خواص مادی و قابل حس است حاصل می‌آید و علوم پایه، علوم پزشکی و علوم مهندسی.

حیطه شناختی علوم الهی یا الهیات

این حیطه شامل معلوماتی می‌شود که خارج از عالم ماده و محسوسات قرار دارد که می‌توان از آن به شناخت دینی نیز تعبیر نمود.
برای مثال: خدا شناسی، فقه و حقوق.

دست یابی به حقایق (منابع شناخت)

وحی (حقایق بسیاری در کتاب های آسمانی و از طریق وحی برای انسان بیان شده و او را به تفکر واداشته است)

الهام، اشراق، کشف و شهود (قران باب اشراق و الهام را بر روی همه کسانی که باطن خود را پاک نمایند باز می داند یا ایهاالذین آمنوا ان تتقواالله يجعل لکم فرقانا(انفال، ۲۹)
تجربه

مقام صلاحیت دار؛ یا مرجع Authorization

مراجعه مستقیم و حضوری

مطالعه آثار و نوشته های صاحب نظر

منطق (چگونگی استدلال های فکری و بیان آن ها یا هنر فکر کردن)؛ **استدلال: تمسک فکر به معلومات به منظور کشف مجهولات**

استدلال قیاسی (در این نوع استدلال فکر از طریق معلومات کلی، مجهولات جزئی را کشف می کند)

استدلال استقرایی (در این روش فکر با استفاده از معلومات جزئی و برقراری ارتباط بین آنها حکم کلی را استنتاج می نماید)

رویکرد استقرایی - قیاسی

روش علمی؛ Scientific Method

علم: (منابع شناخت)

□ روش علمی؛ Scientific Method

□ بررسی منظم، کنترل شده، تجربی و انتقادی قضایای فرضی درباره روابط

احتمالی بین پدیده های طبیعی

□ سه ویژگی تحقیق بر اساس این تعریف

1. تحقیق منظم و کنترل شده و مبتنی بر الگوی استدلالی-استقرایی است

2. تحقیق تجربی است؛ مبنای اعتبار بخشیدن (validation) تجربه است

3. تحقیق خود اصلاح گر است (self correcting) : این ویژگی مهمترین جنبه علم است و باعث

می شود که همواره نتایج علمی مورد تجدید نظر و بررسی قرار گیرد

روش علمی بر پایه یافته های قابل اثبات و قابل تجربه پایه گذاری شده است

رسیدن به حقایق از طریق روش علمی نیازمند کوشش سخت، دقیق و منطقی است

محقق در زمینه مورد تحقیق بایستی تخصص داشته باشد

تحقیق نیاز به زمان بسیار دارد

تحقیق باید قابلیت تعمیم پذیری داشته باشد

تحقیق، کشف حقیقت، دانش نو و حل مساله است

هدف های علم

□ کنترل رفتار
□ بهبود

□ توصیف رفتار
□ تبیین رفتار
□ پیش بینی رفتار

□ هدف اساسی و غایی علم تدوین نظریه است
□ توصیف رفتار

توصیف رفتار، رویدادها، تغییرات و پاسخها اولین هدف علم است. توصیف شامل طبقه بندی پدیده ها و رویدادها نیز است. برای مثال، روان شناس رشد در مورد پدیده زبان، سعی می کند ماهیت، کیفیت، تغییر شکل های زبان، سن یادگیری زبان به وسیله کودکان و شیوه ارتباط دادن صداها برای تشکیل کلمات یا جملات را مطالعه کند.

پدیده مورد نظر چگونه به وجود آمده است ، چگونه عمل می کند، تحت تاثیر چه عواملی قرار دارد.

دکتر
عبادی

هدف های علم

□ تبیین رفتار

دانشمندان در تبیین رفتار سعی می کنند تا علت وقوع رفتار را بدانند و عوامل تعیین کننده رفتار را مشخص کنند. دانشمندان تنها با نامگذاری، طبقه بندی و یا توصیف پدیده ها به طور کامل ارضاء نمی شوند. آنان به جای اینکه با مشاهدات ساده مانند افتادن سیب از درخت، به هوا رفتن بالن، لکنت زبان یک کودک، پرخاشگری دانش آموز، و شکست تحصیلی یادگیرندگان به تحقیقات خود پایان دهند، کاوش خود را برای یافتن دلایلی در مورد وقوع این رویدادها عمیق تر می سازند. برای مثال، روان شناس رشد در مورد لکنت زبان کودکان از خود می پرسد که آیا توارث در ایجاد آن نقش دارد یا محیط؟

هدف های علم

□ پیش بینی رفتار

وقتی که گفته می شود رفتار از قوانین پیروی می کند، در واقع اعتقاد این است که بین متغیرها روابط منظم و پیش بینی پذیر وجود دارد. بعد از توصیف و تبیین رویدادها می توان روابط بین متغیرها را در حد اطمینان پیش بینی نمود

هدف دانشمندان این است که با ترکیب دانسته ها و

تعمیمهای پذیرفته شده بتوانند بعضی رویدادهای آتی و یا پدیده مشاهده نشده را پیش بینی کنند. محققان با مطالعه اطلاعات، نظریه ها و قوانین قابل دسترس در زمینه های مورد نظر می توانند در رابطه با وقوع کسوف یا خسوف، شرایط آبی و هوا و یا موفقیت احتمالی افراد تازه وارد به دانشگاه، پیش بینیهای نسبتاً دقیق انجام دهند

□ تلاش می شود تا آینده پدیده مورد نظر پیش بینی شود.

دکتر
عبادی

□ کنترل رفتار

محققان معتقدند که دانش به دست آمده از پژوهش را می توان در تغییر و بهبود زندگی انسانها به کار برد. کنترل عبارت است از فرایند دستکاری برخی شرایط اساسی که وقوع رویدادی را تعیین می کند و بر این اساس می توان از وقوع آن جلوگیری کرد و یا باعث بروز آن شد. دانشمندان سعی می کنند قوانین حاکم بر طبیعت را آن چنان کامل درک کنند که نه تنها بتوانند پیش بینی کنند، بلکه بتوانند بر گستره وسیعی از رویدادها کنترل هم داشته باشند. برای مثال، روان شناسان و متخصصان تعلیم و تربیت سعی می کنند با درک کافی از شرایط لازم برای یک دندانپزشک، معلم، پزشک و یا برق کار خوب، بتوانند آزمونهای استعدادی تهیه کنند که ظرفیت و توانایی کاری را که فرد در یک زمینه معین می تواند انجام دهد، پیش بینی کنند. اگر چنین دانشی کسب گردد و پیش بینی با درجه ای از دقت کافی صورت گیرد، این ابزارهای راهنمایی حرفه ای می توانند افراد مناسب را در شغل مناسب قرار دهند. اگر انتخاب دانش آموزان و یا دانشجویانی که در هر رشته تربیت می شوند با اجرای یک برنامه آزمون استعدادها کنترل شود ملتها در بهره گیری مؤثر از استعدادهای بالقوه مناسب انسانی در هر اجتماع، تضمین خواهند داشت.

هدف های علم

□ بهبود

در هر زمینه ای از تحقیق پژوهشگر تلاش می کند تا ارائه پاسخ به برخی از سوالات توانمندی و قابلیت خاصی را از طریق کاربرست نتایج ، ارتقا کیفی روندها و رویه های مورد مطالعه را به نحوی فراهم آورد تا بر آیند کار ایجاد ارزش افزوده باشد.

مراحل روش علمی برای انجام یک پروژه تحقیقاتی

1. پی بردن به مسئله
 2. جستجوی پیشینه
 3. تدوین فرضیه
 4. مشاهده و آزمون فرضیه
 5. پذیرش، رد و یا تعدیل کردن فرضیه
- (Dewey)

عناصر اصلی فرایند پژوهش علمی

wallace,

دکتر
عبادی

تنظیم یک طرح تحقیقاتی : طرح کار تحقیق (پروپوزال)

□ **برنامه یا طرح کار** چارچوبی است که اجزاء مختلف یک طرح تحقیقاتی و چگونگی ارتباط آنها با یکدیگر را روشن می سازد. از جمله

- عملیاتی که باید اجرا شوند
- زمان اجرای عملیات
- افرادی که مسئول اجرا هستند
- زمانی که صرف خواهند کرد

مراحل تدوین و تنظیم یک طرح تحقیقاتی

مراحل اجرای طرح تحقیق علمی

- ۱- انتخاب موضوع تحقیق
- ۲- بیان مسئله
- ۳- پیشینه تحقیق
- ۴- بیان گزاره های مسئله (هدف / فرضیه / سوال ها)
- ۵- مشخص کردن متغیرها و مقیاس سنجش آنها
- ۶- تعیین ابزار اندازه گیری
- ۷- مشخص کردن جامعه مورد بررسی، نمونه و حجم نمونه
- ۸- انتخاب روش تحقیق
- ۹- گردآوری داده ها
- ۱۰- تنظیم و تلخیص داده ها
- ۱۱- تحلیل داده ها و نتیجه گیری
- ۱۲- تدوین گزارش و اشاعه یافته ها

مراحل تدوین و اجرای یک طرح تحقیقاتی

اولین مرحله در تدوین و اجرای یک طرح پژوهشی است.

انتخاب
موضوع تحقیق

عرضه شواهدی دال بر وجود مسئله توسط پژوهشگر می باشد

شناسایی
و بیان مسئله

بخش‌های یک مطالعه حاوی یک بیان کلی، اهمیت مسئله و گزاره‌های خاص مسئله تحقیق است

گزاره‌های مسئله
و نحوه بیان آن‌ها

شرایط انتخاب موضوع در یک طرح تحقیقاتی

۱. **علاقه پژوهشگر:** موضوع تحقیق باید مورد علاقه پژوهشگر باشد.
۲. **بدیع بودن:** نو و تازه باشد و بصورت خلاقانه مطرح شود.
۳. **پژوهش پذیر بودن:** موضوع پژوهش باید به حل مشکل یا کاهش آن منجر شود.
۴. **اهمیت و اولویت:** انجام دادن پژوهش جدید تا چه اندازه اهمیت دارد.
۵. **توانایی پژوهشگر:** پژوهشگر در انتخاب موضوع باید توانایی خود را مورد نظر قرار دهد.
۶. **منابع مادی:** نیروی انسانی، ابزار اندازه‌گیری، بودجه، تجهیزات و سایر لوازم مادی باید در دسترس پژوهشگر باشد.
۷. **منابع اطلاعاتی:** در انتخاب موضوع تحقیق باید به منابع اطلاعاتی دسترسی داشت. تا امکان بازنگری پژوهش‌های قبلی و بررسی پیشینه تحقیق فراهم شود.
۸. **به صرفه بودن:** انجام دادن تحقیق پیرامون موضوع مورد نظر باید از جنبه‌های علمی و نظری مقرون به صرفه باشد.

شرایط تدوین موضوع در پروژه تحقیقاتی

1. موضوع به صورت یک جمله مثبت خبری؛
2. عدم استفاده از کلمات زائدی بدون نقش و باری در تحقیق؛
3. آزمون پذیر مطرح شدن موضوع؛
4. ریشه داشتن در علم مربوطه؛
5. محدود بودن موضوع تحقیق (ماهیتی/زمانی/مکانی/جامعه آماری)

منابع موجود برای انتخاب در پروژه تحقیقاتی

۱. استفاده از تجارب شخصی و فردی محقق؛
۲. استنتاج از نظریه ها و فرضیات موجود و مطرح؛
۳. استفاده از متون مربوط به موضوع تحقیق؛

مراحل تدوین و اجرای یک طرح تحقیقاتی

بخش مقدماتی پروپوزال

- پیشنهادهاى پژوهشى معمولاً با بخش مقدماتى آغاز مى شود که
 - (۱) مساله پژوهش را بيان مى کند
 - (۲) توضیح مى دهد که تحقیق پیشنهادی چگونه بر پیشینه پژوهشی مبتنی است
 - (۳) مشارکت بالقوه خود را در دانش پژوهشی و فعالیت تربیتی پیشنهاد مى کند
 - (۴) اهداف، فرضیه ها یا سوال های پژوهش را که تحقیق با توجه به آنها طراحی شده فهرست مى کند
- به طور خلاصه بخش مقدماتی باید خواننده را متقاعد کند که تحقیق ارزش انجام شدن را دارد

مسأله تحقیق

❖ عبارتست از یک جمله استفهامی که رابطه موجود بین دو یا چند متغیر را مورد بررسی قرار می دهد و پاسخ این پرسش چیزی است که در تحقیق مورد جستجو است.

❖ اگر یک مسأله علمی باشد، همواره شامل دو یا چند متغیر خواهد بود.

ویژگی‌های مسأله در پروژه تحقیقاتی

1. بیان کننده یک رابطه بین دو یا چند متغیر؛
2. صورت سوالی داشتن، به روشنی و بدون ابهام؛
3. قابل آزمون بودن، با متغیرهایی قابل اندازه گیری؛
4. موضع اخلاقی یا آرمانی نداشتن؛
5. محدود بودن و قابل سنجش دامنه و اثر؛

محتوای بیان مسأله

1. مقدمه
 2. ویژگی های مسأله
 3. ابعاد یا گستردگی مسأله
 4. محیط مسأله
 5. عوامل احتمالی بروز مسأله
 6. نتایج حل مسأله
 7. اهمیت و ضرورت حل مسأله
 8. پیامدهای ناشی از عدم حل مسأله
 9. چگونگی حل مسأله
- در بیان مسأله نکات زیر آورده می شود:
- اطلاعات زمینه ای از طریق منابع مرجع کتابهای مرجع و نظرات افراد متخصص و صاحب نظران
 - توصیف دقیق مسأله
 - نحوه بروز یا وقوع
 - وسعت و شدت
 - عوامل دخیل در بروز مسأله
 - نحوه برخورد فعلی با مشکل
 - فواید پژوهش
 - چه نتایجی از حل مشکل انتظار می رود

ویژگی‌های یک بیان مسئله خوب

۱. انتقال اهمیت مسئله

۲. تحدید مسئله در یک حوزه تخصصی

۳. اطلاعات کلی در باره تحقیقات انجام شده

۴. چارچوبی برای ارائه نتایج تحقیق

تبدیل مسالہ بہ عنوان پژوهش

تاریخ.....

نام و نام خانوادگی.....

عنوان کاربرد گ ۱ تبدیل مسالہ بہ عنوان پژوهش

کاربرد گ شماره چهار

۱- از مسالہ خود یک عنوان پژوهشی اجزا کنید،

۲- با استفادہ از واژہ های زیر مسالہ ای را کہ عنوان تحقیقی شما دنبال می

کنند را بررسی و تبیین کنید،

what? چی؟

why? چرا؟

How? چگونه؟

who? چه کسی؟

when? چه زمانی؟

where کجا؟

• چگونه؟ How?

• چی؟ what?

• چرا؟ why?

• چه کسی؟ who?

• چه زمانی؟ when?

• کجا؟ where?

دکتر
عبادی
۱۳۸۷

(دکتر
عبادی)

فرصتی برای اندیشه ورزی... فعالیت کلاسی

با توجه به موضوعی که برای پروژه تحقیقاتی خود در نظر گرفته اید

۱- پرسش آغازین که برای شما به عنوان مسئله قلمداد شده و ذهن شما را به خود معطوف داشته است، طرح نموده و به صورت مکتوب ارائه نمایید.

۲- سؤال را به صورت «موضوع تحقیق» در آورده و ارائه کنید

۳. برای موضوع انتخاب شده یک بیانیه مساله ارائه کنید.

۴. بررسی علل روانی - اجتماعی ترک تحصیل دختران شهر در سال ۱۴۰۳

۵. آسیب شناسی روانی - اجتماعی ترک تحصیل دختران شهر

۶. سعی کنید تعداد کلمات عنوان شما از ۱۵ کلمه بیشتر نشود.

۷. اثر دوره های آموزشی ریلکسیشن بر اضطراب دانشجویان دانشگاه خراسان در سال ۱۴۰۳.

۸. عنوان به ما می گوید:

۹. چه چیزی را

۱۰. در چه زمانی

۱۱. روی چه افرادی (سازمان)

۱۲. مطالعه خواهیم کرد.

گزاره‌های مسأله و نحوه بیان آن‌ها در یک

بخش‌های اولیه یک مطالعه حاوی یک بیان کلی مسأله، اهمیت مسأله و گزاره‌های خاص مسأله تحقیق است.

□ اجزاء گزاره مسأله

➤ ۱. هدف‌های تحقیق: در اجرای پژوهش‌های علمی پس از بیان مسأله تحقیق پژوهشگر، قصد خود را به صورت عملیاتی بیان می‌کند.

➤ از بطن مسأله استخراج شده باشند

➤ واقع بینانه باشند

➤ قابل دسترس باشند

➤ قابل اندازه‌گیری یا سنجش باشند

۲. سؤالات تحقیق: مسأله تحقیق در مطالعات کیفی و کمی می‌تواند بصورت سوال بیان شود.

۳. فرضیه‌های تحقیق: حدس بخردانه‌ای در باره رابطه دو یا چند متغیر است.

گزاره‌های مسئله و نحوه نوشتن آن‌ها در گزارش پروژه تحقیقاتی

بخش‌های اولیه یک مطالعه حاوی یک بیان کلی مسئله، اهمیت مسئله و گزاره‌های خاص مسئله تحقیق است.

□ اجزاء گزاره مسئله

۱. هدف‌های تحقیق: در اجرای پژوهش‌های علمی پس از بیان مسئله تحقیق پژوهشگر، قصد خود را به صورت عملیاتی بیان می‌کند.

۲. سؤال‌های تحقیق: مسئله تحقیق در مطالعات کیفی و کمی می‌تواند بصورت سوال بیان شود.

۳. فرضیه‌های تحقیق: حدس بخردانه‌ای در باره رابطه دو یا چند متغیر است.

نوشتن اهداف تحقیق در پروژه تحقیقاتی

- **هدف کلی:** هدفی است که محقق در نتیجه انجام تحقیق می خواهد به آن برسد. هدف کلی می تواند همان شکل خبری عنوان تحقیق باشد. هدف کلی نشان می دهد که در انتهای تحقیق به چه نقطه ای خواهیم رسید. برای آنکه غایت و انتهای تحقیق خود را نشان دهیم باید هدف کلی تحقیق خود را به گونه ای بنویسیم که قابل سنجش و ارزیابی باشد.

توصیه می شود که حتماً **هدف کلی** و **اهداف جزئی** با کلمات قابل سنجش مانند **”تعیین“** و یا **”مقایسه“** شروع شود. این مورد درباره عنوان تحقیق الزامی نیست برای نوشتن اهداف از افعالی نظیر تعیین کردن ، محاسبه کردن ، شناسایی کردن ، توصیف کردن و شرح دادن استفاده کرد.

همچنین ضرورت بیان زمان و مکان تحقیق در هدف کلی بیشتر از عنوان است

- **اهداف اختصاصی:** از آنجا که سنجش میزان دستیابی به هدف کلی ارائه شده در یک تحقیق امکان پذیر نیست، آن را به چند هدف اختصاصی تقسیم می کنند. اهداف اختصاصی یا جزئی مراحل رسیدن به هدف کلی را نشان می دهد.

- **اهداف فرعی تحقیق:** از اهداف کلی منتج می شوند و میتوان آنها را مسئله تفکیک شده پژوهش نیز نامید.

- **هدف کاربردی:** حاصل تحقیق منجر به آن خواهد شد و ساختار مشخصی ندارد. هدف کاربردی بر خلاف اهداف قبلی خیلی دقیق و قابل سنجش نیست و سعی می کند جنبه های کاربردی موضوع را نشان دهد.

مثال برای اهداف تحقیق

- **عنوان:** بررسی آگاهی، نگرش و عملکرد ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار
- **هدف کلی:** تعیین میانگین نمره آگاهی، نگرش و عملکرد ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در مراکز درمانی شهر بغداد.

• **اهداف اختصاصی:** یک تحقیق ممکن است هدف اختصاصی نداشته باشد

1. تعیین میانگین نمره آگاهی ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر اصفهان
 2. تعیین میانگین نمره نگرش ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر اصفهان
 3. تعیین میانگین نمره عملکرد ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر اصفهان
4. **اهداف فرعی:**
5. تعیین میانگین نمره آگاهی و نگرش ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر اصفهان به تفکیک جنسیت
 6. تعیین میانگین نمره آگاهی و نگرش ارائه دهندگان خدمات درمانی در خصوص حقوق بیمار در شهر اصفهان به تفکیک گروه های سنی

• **اهداف کاربردی:**

1. کمک در طراحی مداخلات افزایش رعایت حقوق بیماران
2. کمک در نیازسنجی آموزشی در خصوص حقوق بیماران برای ارائه دهندگان خدمات سلامت

نوشتن فرضیه در پروژه تحقیقاتی

تعریف فرضیه: حدس بخردانه‌ای درباره رابطه دو یا چند متغیر است.

فرضیه حدسی است علمی که محقق برای نتیجه تحقیق خود بیان می‌کند.

فرضیه نشان می‌دهد که چرا یک یا چند عامل، عوامل دیگر را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

فرضیه تحقیق را یک حدس علمی یا پیش‌داوری باید دانست که بوسیله جمع‌آوری اطلاعاتی که منجر به قبولی یا رد آن فرضیه می‌شود مورد آزمایش قرار می‌گیرد.

به عبارت دیگر فرضیه راه حل پیشنهادی (فرضی) محقق برای مسئله تحقیق و یا نتیجه تحقیق دانسته‌اند. فرضیه را بر دو اساس می‌توان تدوین کرد.

فرضیه تحقیق و فرض آماری

مشخصات یک فرضیه خوب

در هنگام بیان فرضیه محقق به بررسی روابط بین متغیرها می پردازد. به طور متداول این بیان به سه شکل صورت خواهد گرفت.

- بررسی رابطه علت و معلولی بین دو یا چند متغیر.
- بررسی همبستگی و شدت آن بین دو یا چند متغیر.
- بررسی و مقایسه میزان تفاوت تاثیر یک یا چند متغیر بر یک یا چند متغیر.

یک فرضیه خوب

- فرضیه باید به صورت روشن، واضح، معین و مشخص بیان شود.
- حدود فرضیه باید کاملاً مشخص شود تا با فرضیه ی دیگر مخلوط نشود
- فرضیه باید حتی المقدور بر اساس تئوری ها و نظریه های موجود بیان گردد.
- فرضیه را باید بتوان با وسایل و ابزار موجود تحت مشاهده علمی مورد آزمایش قرار داد.
- نتایج حاصل از فرضیه باید قابل استفاده باشد.

پروژه تحقیقاتی و رده‌بندی سوالات تحقیق

- سوالات: پرسشهایی هستند که برای رسیدن به اهداف باید پاسخ داده شوند
- سؤال معمولاً وجه استفهامی فرضیه‌ها است .
- تدوین سؤال آسانتر از تدوین فرضیه است .
- سؤال مانند فرضیه برخاسته از مسئله پژوهش است .
- سؤال دشواریهای آزمون فرضیه را ندارد

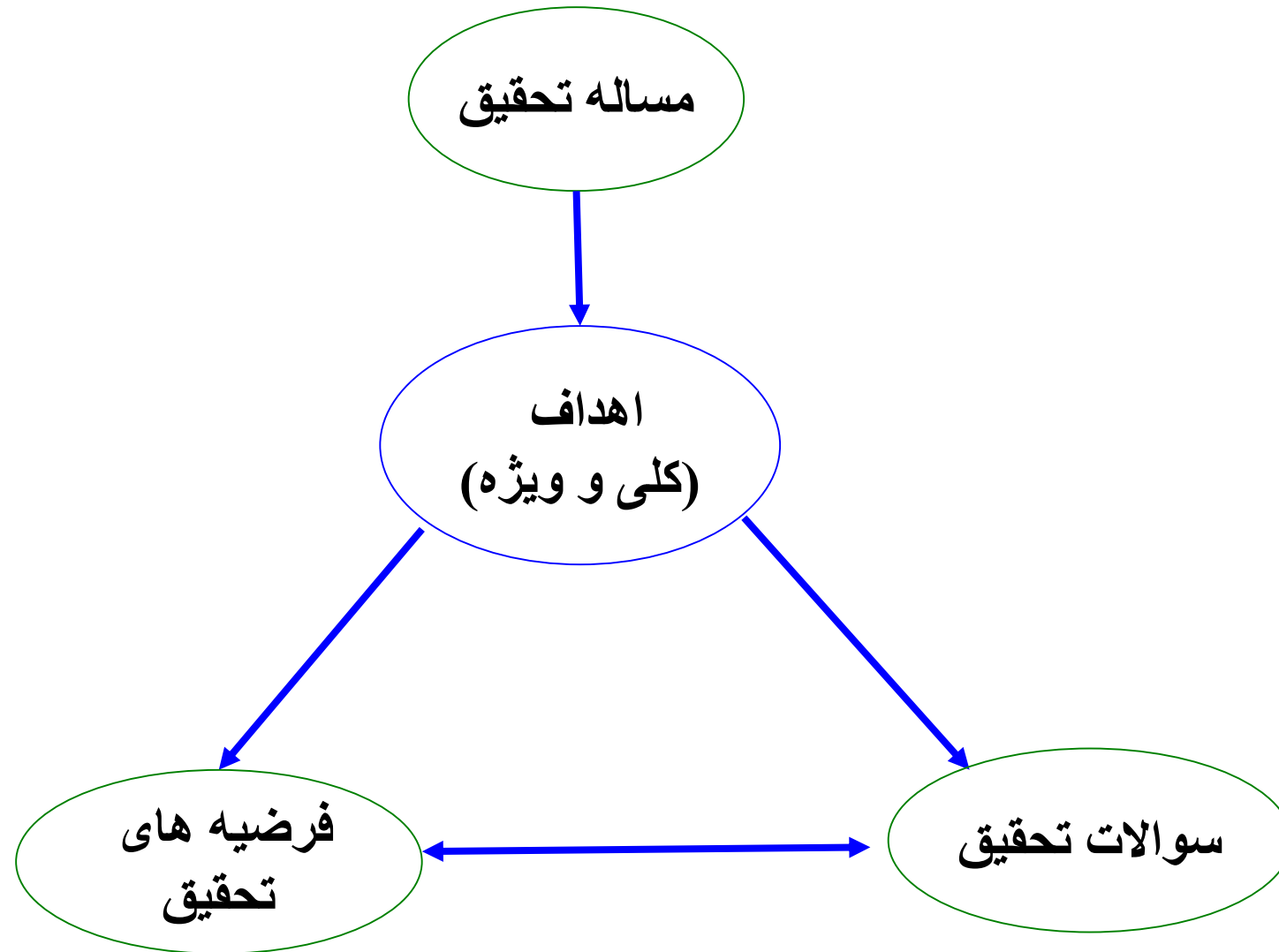
▪ **۱. سوال‌های توصیفی:** در این گونه سوال‌ها معمولاً از کلمات چه می‌باشد؟ چیست؟ و چگونه است؟ استفاده می‌شود.

▪ **۲. سوال‌های رابطه‌ای:** در این گونه سوال‌ها چگونگی رابطه دو یا چند متغیر مورد نظر قرار می‌گیرد.

▪ **۳. سوال‌های تفاوتی:** این سوال‌ها با تفاوت سطوح متغیرها سرو کار دارد.

نمایش رابطه مساله تحقیق با اهداف ، فرضیه ها و سوالات

اهمیت و ضرورت تحقیق

در بیان اهمیت و ضرورت تحقیق، محقق باید به مواردی زیر اشاره نماید:

– آیا تحقیق به انسانها کمک می کند؟

– آیا به بهتر زیستن کمک می کند؟

– آیا مساله مورد مطالعه از مسایل حاد جامعه است و دستاوردهای تحقیق

کمکی به حل آن می کند؟

- آیا از هدر دادن و اتلاف منابع جلوگیری می کند؟

- آیا جلوی خطاها را می گیرد؟

انواع تعاریف

تعریف مفهومی

تعریف یک مفهوم با استفاده از مفاهیم دیگر است. (مانند فرهنگ لغت)

۱. تعریف با مفاهیمی جز مفهوم مورد اشاره؛

۲. برتری تعریف مثبت بر تعریف منفی؛

تعریف عملیاتی: بر ویژگی‌های قابل مشاهده استوار است.

عبارت از مشخص کردن فعالیت‌های محقق برای اندازه‌گیری یا دستکاری یک متغیر است، متغیر عملیاتی راهنما و دستورالعمل پژوهشگر است.

۱- تعریف عملیاتی اندازه‌پذیر: عملیاتی که باید انجام پذیرد تا اندازه‌گیری یک مفهوم یا سازه میسر شود.

۲. تعریف عملیاتی آزمایشی-تجربی ایجاد شرایط آزمایشی لازم برای بروز پدیده مورد مطالعه

بررسی پیشینه تحقیق در یک پروژه تحقیقاتی

اهداف بررسی پیشینه تحقیق

- ❖ تعریف و تحدید مسأله
- ❖ قرار دادن یافته‌های تحقیق در چارچوب تحقیقات قبلی
- ❖ اجتناب از دوباره کاری
- ❖ انتخاب روش‌ها و ابزار اندازه‌گیری دقیق‌تر
- ❖ پی بردن به پژوهش‌های انجام شده درباره مسأله
- ❖ آشنایی با روش‌های انجام پژوهش‌های مشابه
- ❖ بدست آوردن چارچوب نظری درباره مسأله
- ❖ جلوگیری از دوباره کاری

چگونگی انجام بررسی پیشینه تحقیق

1. کشف و شناسایی کلید واژگان مرتبط (*key words*)
2. پی بردن به اسناد و مدارک مربوط به کلید واژگان
3. انتخاب اسناد و مدارک مرتبط (از نظر موضوع و زمان)
4. مطالعه و فیش برداری (نقل قول مستقیم یا مفهومی)

ویژگیهای چهارچوب نظری

- متغیرهای مرتبط با موضوع پژوهش باید به روشنی شناسایی و مشخص شوند.
- چگونگی ارتباط، روابط مهمی که بین متغیرها بر پایه نظریه ها تصویر شده اند در تحقیق بیان شوند.
- اگر در پژوهشهای پیشین روابط بررسی شده باشند باید به مثبت یا منفی بودن این روابط در چهارچوب نظری اشاره شود.
- روابط منتظره را باید حداقل به کمک پژوهشهای پیشین تبیین کرد.
- باید چهارچوب نظری را طی یک نمودار نمایش داد.

چگونگی انجام بررسی پیشینه تحقیق

- در بخش بررسی پیشینه پژوهش می توان به بحث تفصیلی در مورد آثار نظری و تحقیقات مربوط پرداخت ، همراه با مطالب مربوط دیگری همچون:
- یافته های تحقیق های دیگری که در رابطه با پژوهش است مشتمل بر هر تحقیق انتقادی
- یافته های همسو با پژوهش که ارتباط هایی با تحقیق پیشنهادی دارد
- نقد روش های مورد استفاده در پژوهش های پیشین
- نتایجی که پژوهشگران در بررسی پیشینه پژوهش مرتبط با تحقیق پیشنهادی شما استخراج کرده اند
- در صورت امکان کاربردهای یافته های پژوهشی پیشین در فعالیت حرفه ای

Any time

Since 2024

Since 2023

Since 2020

Custom range...

Sort by relevance

Sort by date

Any type

Review articles

include patents

include citations

Create alert

User profiles for **seyed hossein ebadi**

Seyed Hossein Ebadi

Ph.D(curriculum), Farhangian univ., Isfahan, Iran

Verified email at khuisf.ac.ir

Cited by 32

[PDF] Hidden curriculum: An apparent challenge or an unexplored opportunity

[SH Ebadi](#) - International Journal of Academic Research in ..., 2013 - m.masccom.com

Hidden curriculum concerns implicit teachings and the factors affecting the emergence of the said teachings which students experience as a result of attending school. The essence of ...

☆ Save Cite Cited by 22 Related articles All 5 versions

[PDF] masccom.com

Curricular Content for Pupils' Mental Health.

[SH Ebadi](#), [N Keshtiaray](#), [A Aghaei](#), [A Yousefy](#) - International Education Studies, 2016 - ERIC

Present-day curricular designs have to take the pupils' psychological needs in account, thus becoming melodies of mental health and happiness for the next generation. Emphasizing ...

☆ Save Cite Cited by 4 Related articles All 6 versions

[PDF] ed.gov

A new cooling method for photovoltaic panels using brine from reverse osmosis units to increase efficiency and improve productivity

[R Talebnejad](#), [S Kamfiroozi](#), [H Ebadi](#), [SH Vahabi](#)... - Energy Conversion and ..., 2022 - Elsevier

According to the rise in the use of PV-powered reverse osmotic (RO) systems due to the current global water crisis, brine management has become a serious issue for scientists. To deal ...

☆ Save Cite Cited by 13 Related articles All 4 versions

[PDF] Pedagogical for Next Generation's Fulfillment: an Analysis of Mental Health

[PDF] researchgate.net

دکتر
عبادی

منابع اطلاعاتی برای بررسی پیشینه تحقیق در پروژه تحقیقاتی

❖ مطالعات، نوشته‌های اولیه یک نظریه پرداز، محقق یا شاهد زنده در یک واقعه است. (یادداشت‌ها - گزارشات - دستنویس‌های مستقیم)... نمایه جاری مجله‌های علوم تربیتی، مدیریت

❖ منابع تعلیم و تربیت، مدیریت، علوم اجتماعی

❖ نمایه تربیتی، روان‌شناسی، مدیریتی

❖ چکیده‌های روان‌شناختی

❖ چکیده‌های جامعه‌شناختی

❖ منابع تعلیم و تربیت حرفه‌ای، مدیریت سازمانی

❖ چکیده‌های مدیریت

❖ چکیده بین‌المللی پایان‌نامه‌ها

❖ نمایه جامع پایان‌نامه‌ها

❖ نمایه‌های استنادی

منابع دست اول

عبارتند از اصل اثر، نوشته، سند، رخداد یا فیلمی که محقق آنرا به طور مستقیم مطالعه و به عنوان شاهد عینی ملاحظه می‌نماید و یا آزمایش و تجربه‌ای است که شخص پژوهشگر آنرا انجام داده باشد.

منابع

دست دوم

(دکتر
عبادی)

یعنی ادبیات نظری و تجربی قبلی است. کتاب‌ها، مقاله‌های منتشر شده و ... عبارتند از نوشته‌ها، نقدها، تفسیرها، گزارشات و بحث‌هایی که منتقدان، مفسران، محققان و دیگر اهل فن درباره منابع دست اول نوشته باشند. پژوهشگران باید کوشش کنند حتی المقدور منابع دست اول را در متن کار خود قرار دهند و همیشه منابع دست دوم را به عنوان شاهد مدعی خود (برای نفی یا اثبات مدعا) در نوشته‌ها بیاورند.

بخش روش پژوهش در پروژه تحقیقاتی

بخش روش پژوهش در پروپوزال باید شیوه های نمونه گیری، گرد آوری داده ها و نیز هر شیوه ای را که در تحقیق شما مهم است توصیف کند .

اگر شما تحقیق کمی را پیشنهاد می کنید باید تبیین کنید که چگونه نمونه شما نماینده جامعه تعریف شده است .

اگر تحقیق کیفی را پیشنهاد می کنید باید تبیین کنید که چرا مورد یا مواردی که انتخاب شده ممکن است بصیرت های اساسی درباره پدیده های مورد نظر فراهم آورد

دسته بندی روش‌های تحقیق در علوم رفتاری و مدیریت

الف) بر اساس هدف

تحقیق بنیادی: (*Basic Research*) هدف اساسی این نوع تحقیقات آزمون نظریه‌ها، تبیین روابط بین پدیده‌ها و افزودن به مجموعه دانش در یک زمینه خاص است.

تحقیق کاربردی: (*Applied Research*) هدف تحقیقات کاربردی توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است.

تحقیق و توسعه: (*R&D Research & Development*) فرایندی است که منظور تدوین و تشخیص مناسب بودن یک فرآورده آموزشی انجام می‌شود.

دسته بندی روش‌های تحقیق در علوم رفتاری و مدیریت

(ب) دسته‌بندی تحقیقات بر مبنای نحوه گردآوری داده‌ها

شامل مجموعه روش‌هایی است که هدف آنها توصیف کردن شرایط یا پدیده‌های مورد بررسی است.

تحقیق
توصیفی

به منظور برقراری (رابطه علت و معلولی) میان دو یا چند متغیر از طرح‌های آزمایشی استفاده می‌شود.

تحقیق
آزمایشی

دسته‌بندی تحقیق‌های توصیفی

۱- تحقیق پیمایشی: (*Survey Research*) برای بررسی توزیع ویژگی‌های یک جامعه آماری از روش تحقیق پیمایشی بکار می‌رود.

۲- تحقیق همبستگی: (*Correlational Research*) در این تحقیق رابطه میان متغیرها بر اساس هدف تحقیق تحلیل می‌گردد.

۳- اقدام پژوهی: (*Action Research*) هدف این دسته از پژوهش‌های آموزشی، توصیف شرایط یا پدیده‌های مربوط به نظام آموزشی می‌باشد.

۴- بررسی موردی: (*Case Study*) برخلاف پژوهش‌های آزمایشی پژوهشگر به دستکاری متغیر مستقل و مشاهده اثر آن بر متغیر وابسته نمی‌پردازد

۵- تحقیق پس - رویدادی (علی - مقایسه‌ای) (*Ex-postfacto research*)

پژوهشگر با توجه به متغیر وابسته به بررسی احتمالی وقوع آن می‌پردازد و از نوع تحقیقات گذشته نگر است و سعی بر آن است که از معلول به علت احتمالی پی ببرد مثال: علل احتمالی شکست فروش یک محصول را می‌توان از این روش بررسی کرد.

جمع بندی و خلاصه انجام یک پروژه تحقیقاتی

- انجام دادن ی پژوهش تلاشی جدی است و برای تحقق آن باید ۵ مرحله را طی کرد
- ۱- تشخیص و شناخت یک مساله پژوهشی
- ۲- تدوین پروپوزال یا پیشنهاد پژوهشی در رابطه با مساله ای که می خواهید آن را بررسی کنید
- ۳- انجام دادن تحقیق مقدماتی (با این هدف که روش های جمع آوری داده ها و سایر شیوه ها به شیوه آزمایشی به کار گرفته شود)
- ۴- اجرای پژوهش (یعنی فرایند جمع آوری و تحلیل داده ها پس از مقدماتی که باید در نگارش تحقیق یا پایان نامه یا سایر گزارش های پژوهشی مطرح شود)
هرچند این مرحله بسیار پر زحمت است اما اقدام به تدوین پروپوزال ، اجرای مقدماتی و بازنویسی پروپوزال آمادگی لازم را برای اجرای پژوهش در ما ایجاد خواهد کرد)
- ۵- تهیه گزارش (مرحله آخر معمولاً برای دانشجویان مقاطع کارشناسی و ارشد زمینه مطالعات مقاطع بعدی را تعیین می کند)

